

ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

VADEMECUM HISTORII
ŁÓDZI ODC. 58.

BILANS
GOSPODARCZY
MIĘDZYWOJNIA

strona 7

MIESZKANIA DLA ŁÓDZIAN

NOWE OSIEDLE W KAŻDEJ DZIELNICY **strona 3**

AKTUALNOŚCI

REMONTY DRÓG
NAJPIERW
CHODNIKI

strona 2

AKTUALNOŚCI

DRUGIE GALANTE
SPRZĄTANIE
ŁÓDZI

strona 4

INWESTYCJE

FAUSTYNA
WZNOWIŁA PRACĘ
W TUNELU

strona 11

KRZYŻÓWKA + SUDOKU

CHWIŁA RELAKSU
DLA KAŻDEGO

strona 12-13

REMONTY DRÓG NA BAŁUTACH

NAJPIERW CHODNIKI

Na remontowanych ulicach Lutomierskiej, Klonowej i Hipotecznej widać już nowe chodniki. Po koniecznych rozbiórkach wykonawca przystąpił do ich budowy, aby zmniejszyć utrudnienia dla mieszkańców.

Wzdłuż ulic Hipotecznej, Klonowej i Lutomierskiej powstanie 7300 mkw. nowych traktów dla pieszych. Będą obniżone przy przejściach przez jezdnie i wyposażone w ułatwienia dla osób niepełnosprawnych. Powstaną również podwyższone przystanki i bezpieczne przejścia dla pieszych. Zarys nowych chodników

widać już na ul. Hipotecznej, gdzie wykorytowano trakty i wmontowano nowe krawężniki – po zachodniej stronie drogi, praktycznie na całej jej długości. Niebawem rozpocznie się układanie nowych płyt chodnikowych. Podobnie jest na ul. Lutomierskiej, gdzie prace ziemne odbywają się po północnej stronie drogi. Na budowie czekają już materiał na podbudowę i nowe krawężniki. Również na sąsiedniej ul. Klonowej drogowcy pracują przy budowie nowych chodników.

TAnd

Pierwszy tramwaj NA WOJSKA POLSKIEGO

Wczoraj, 5 marca odbył się pierwszy, próbny przejazd tramwaju po trasie na Doły. Testy wypadły pomyślnie i w połowie marca tramwaje wrócą na ul. Wojska Polskiego.

Pomiarowy tramwaj Zakładu Torów i Sieci łódzkiego MPK przejechał ul. Wojska Polskiego od ul. Franciszkańskiej po krańcówkę na Dołach. Specjaliści sprawdzili nowe torowisko i sieć trakcyjną. Choć na przebudowywanej ulicy jest jeszcze kilka rzeczy do skończenia, to już w połowie marca planowane jest uruchomienie

na niej linii tramwajowej, która ułatwi podróżowanie mieszkańcom Bałut. Na swoją trasę wróci linia 6, obsługiwana przez niskopodłogowe tramwaje. Jej pojazdy znów będą kursować z Kurczaków na Doły przez ulice Północną i Wojska Polskiego.

Nowa ul. Wojska Polskiego to w pełni odseparowane od ruchu aut torowisko, podwyższone przystanki tramwajowe, a na nich nowe wiaty i tablice informacyjnej ulicy jest jeszcze kilka rzeczy do skończenia, to już w połowie marca planowane jest uruchomienie

TAnd

KOLEJNA FARMA FOTOWOLTAICZNA W ŁÓDZI

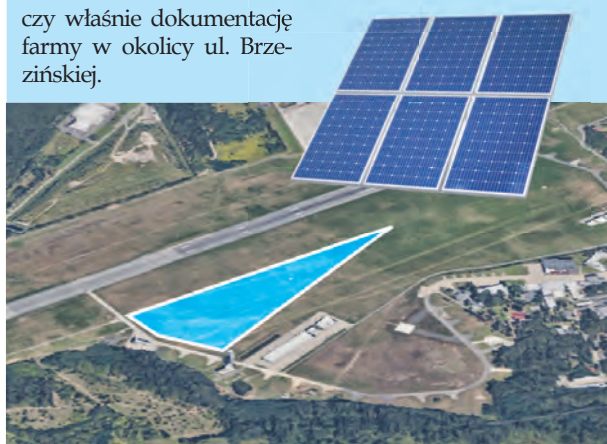
Prąd z... lotniska

Nawet 13 hektarów może mieć farma fotowoltaiczna, która powstanie na należących do miasta terenach Portu Lotniczego im. W. Reymonta w Łodzi.

Farma będzie powstawać w kilku etapach, ale już po zakończeniu pierwszego może zapewnić lotnisku ok. 20% zapotrzebowania na energię elektryczną. To kolejny taki projekt na terenie Łodzi. Miasto kończy właśnie dokumentację farmy w okolicy ul. Brzezińskiej.

Duże pole paneli fotowoltaicznych, zgrupowanych w kształt trójkąta, stanie w obszarze lotniska od strony obwodnicy Łodzi. Wybuduje je firma Volta Polska. Moc instalacji planowana jest na 10 megawatów. Już 2 megawaty są w stanie w pełni obsłużyć łódzki terminal. Pozostała energia pozwoli zasilić inne miejsca, być może pobliską sortownię odpadów.

red

Zaplanuj zieloną Łódź!

Władze miasta zapraszają mieszkańców na cykl spotkań konsultacyjnych dotyczących powstania nowych zielonych terenów w Łodzi.

Dzisiaj, 6 marca o godz. 17:30 w Szkole Podstawowej nr 37 (ul. Szpitalna 9/11) tematem będzie park przy ul. Józefa, teren po ogródku jordanow-

skim, który w przyszłości będzie można połączyć z parkiem im. Baden-Powell.

Jutro, 7 marca o godz. 17:00 w Szkole Podstawowej nr 184 (ul. Syrenki 19A) omawiany będzie zamysł parku przy skrzyżowaniu ul. Świtezianki i ul. Sikorskiego.

red

Jeże wróciły do lasu

Ośrodek Rehabilitacji Dzikich Zwierząt w Łagiewnikach wypuścił na wolność kilkanaście jeży, które zimą trafiły tam z problemami zdrowotnymi. Na powrót do otwartej przyrody czeka jeszcze kolejna grupa tych zwierząt.

W 2023 r. od ORDZ trafiło aż 300 jeży, rannych po ataku drapieżników, wypadkach lub cierpiących z powodu dużej liczby

kleszczy, które osłabiają ich organizmy. Specjaliści doprowadzili je do pełni zdrowia i zwrócili lasowi.

red

CIEMNA STRONA MIASTA

NA SYGNALE

NA „GOŚCINNYCH WYSTĘPACH”

Policjanci zatrzymali się za drzewem na pobliskim parkingu. Zostali zatrzymani i zidentyfikowani przez pracowników sklepu.

Para wpadła 1 marca, po kradzieży dokonanej w sklepie przy ul. Grobelnej w Pabianicach, skąd zabrała odzież o wartości ponad 5300 zł i rzuciła się do ucieczki. Przybyły na miejsce patrol odnalazł część porzuconego łupu na ul. Kilińskiego. W ujęciu złodziei funkcjonariuszom pomógł przechodzień, który wskazał im drogę ich ucieczki. Łodzianie, 19-letni mężczyzna i 29-letnia kobieta, chowali

się za drzewem na pobliskim parkingu. Zostali zatrzymani i zidentyfikowani przez pracowników sklepu.

Jak się okazało, 13 lutego para okradła też market w Dobroniu, a 28 lutego mężczyzna ukraść buty ze sklepu w Pabianicach. Teraz grozi mu kara do 5 lat pozbawienia wolności. Kobiecie, której postawiono dwa zarzuty kradzieży, może grozić nawet dłuższa odsiadka, bo działała w warunkach recydywy. Była poszukiwana do odbycia kary 15 miesięcy pozbawienia wolności. (pj)

NOWE OSIEDLE W KAŻDEJ DZIELNICY

Miasto wybuduje nowe osiedla w każdej dzielnicy. Są już pierwsze lokalizacje i projekty, a w nich pierwsze 1500 mieszkań. Młodym umożliwią one start w dorosłe życie, rodzinom zapewnią stabilizację, a seniorom – spokojną jesień życia.

Ceny mieszkań w Łodzi przekroczyły psychologiczną barierę, średnia cena za 1 mkw. wyniosła 10 tys. zł. Jeśli rodzina z Łodzi chciałaby kupić 50-metrowe, nowe mieszkanie, to musi mieć pół miliona złotych na jego wartość i drugie pół miliona złotych na odsetki. I decyduje się tym samym na kredyt hipoteczny na 30 lat. Dlatego miasto zdecydowało się na wybudowanie nowych osiedli w każdej dzielnicy. Wybrane są już pierwsze lokalizacje i projekty, a w nich pierwsze 1500 mieszkań. Tanich i z pewną umową najmu. Miasto zadbało, by w każdym z proponowanych adresów było blisko do żłobka, przedszkola, placu zabaw, parku i ko-

- PIERWSZE 1500 MIESZKAŃ
- UMIARKOWANY CZYNSZ
- STABILNA UMOWA NAJMU
- KOLEJNE ADRESY WYBIERZEMY Z ŁÓDZIANAMI

Dolożymy pewną i stabilną umowę najmu. Bez ryzyka, że właściciel mieszkania postanowi nagle ją zmienić, zerwać czy drastycznie podwyższyć opłaty. Będziemy mieli ofertę dla młodych osób, które kończą studia, zaczynają pierwszą pracę i wiążą swoją przyszłość z Łodzią. Takie mieszkania na start na pierwsze lata usamodzielniania się. Dla nich miasto wprowadzi najem instytucjonalny przez miejskie spółki zajmujące się budową i wynajmem mieszkań. To oferta także dla młodych par i rodzin, które potrzebują stabilizacji, gdzie dwie osoby uzyskują dochód – mówi Tomasz Piotrowski, prezes miejskiej spółki Łódzkie Inwestycje. Łódź przygotuje także propozycje zmian w prawie, które ułatwią miastom zwiększanie zasobu mieszkaniowego i uproszczą pozyskiwanie ich z rynku.

AHa

munikacji miejskiej. Mieszkania od miasta to gwarancja stabilnego najmu długoterminowego i niskich czynszów, dużo poniżej stawek, jakie obowiązują na rynku komercyjnym. W projekcie zakładana jest

nie tylko budowa mieszkań komunalnych. Znajdą się tutaj także nowe rozwiązania, które pozwolą większej grupie łódzian spełnić marzenie o swoim mieszkaniu, bez konieczności zaciągania wysokiego kredytu hipotecz-

nego. W luce czynszowej znajduje się coraz więcej osób. To sytuacja, w której z jednej strony zarabia się za dużo, żeby „załapać się” na mieszkanie komunalne, a z drugiej za mało, żeby zaciągnąć kredyt hipoteczny.

– Ofertę adresujemy do osób, które mogą zapłacić czynsz wyższy od komunalnego (niecałe 13 zł za 1 mkw.), ale ciągle dużo mniejszy niż komercyjny, który wynosi dzisiaj średnio 40 zł za 1 mkw.

PODWYŻKI DLA NAUCZYCIELI

Koniec z niskimi pensjami – łódzcy nauczyciele będą zarabiali więcej. Podwyżki otrzymają nie tylko z funduszy centralnych, ale też z budżetu Łodzi. Miasto podnosi wysokość dodatków dla osób zatrudnionych w łódzkich szkołach i przedszkolach.

Miasto zwiększa wysokość dodatków funkcyjnych. W myśl nowych zasad dyrektorzy placówek edukacyjnych będą zarabiali o 1300 zł więcej, a wicedyrektorzy – o 700 zł więcej. Dwie-

ście złotych podwyżki otrzymają kierownicy i zastępcy warsztatów szkolnych lub szkolenia praktycznego oraz nauczyciele opiekujący się oddziałem przedszkolnym. Dodatkowe 50 zł dostaną wychowawcy klas. Będzie też więcej pieniędzy na dodatki motywacyjne. W sumie na wszystkie podwyżki miasto przeznaczy w tym roku niebagatelną kwotę 18 mln zł. Pieniądze będą wypłacane od 1 kwietnia.

Ponadto zgodnie z zapowiedziami Ministerstwa Edukacji Narodowej podstawowe wynagrodzenie wszystkich nauczycieli wzrośnie o 30%. Taka podwyżka zdecydowanie wpłynie na jakość życia kształcących kolejne pokolenia. Pieniądze, z wyrównaniem od początku roku, trafią na konta nauczycieli już 6 marca.

MS

PLACE ZABAW DO KONTROLI!

W powietrzu czuć już wiosnę, a w parkach i na skwerach zaroiło się od łódzian, spragnionych słońca i świeżego powietrza. Tłumy dzieci pojawiły się też na placach zabaw. Miejskie służby troszczą się o to, by wszystkie urządzenia były sprawne na wiosnę.

Przeglądy placów zabaw już trwają. Specjaliści sprawdzają stan huśtawek, zjeżdżal-

ni, karuzeli czy trampolin i w razie potrzeby dokonują niezbędnych, drobnych napraw. Kontrole dotyczą też ławek, koszy na śmieci czy infrastruktury sportowej – służby oceniają stan boisk, stolów do ping-ponga czy wyposażenia siłowni plenerowych. Wymieniany jest także piasek w piaskownicach – jego czystość na bieżąco kontrolują służby sanitarne.

Kompleksowe przeglądy techniczne trwają we wszystkich dzielnicach Łodzi. Wszystko po to, by najmłodszy mieszkańcy miasta mogli bezpiecznie korzystać z całej infrastruktury po zimie. Regularnie konserwowane urządzenia będą służyły im jeszcze przez wiele lat.

MS

GALANTE SPRZĄTANIE 2024

Wielkimi krokami zbliża się Galante Sprzątanie 2024! Od 21 do 24 marca mieszkańcy będą porządkować Łódź na wiosnę. Każdy niezależnie od wieku może przyłączyć się do akcji i zadbać o środowisko.

Idea Galante Sprzątania jest prosta – każdy ma wpływ na swoje najbliższe otoczenie. Wspólne wysiłki stanowią inspirację do zmiany nawyków związanych

z ekologią oraz wzmacniają lokalną społeczność. W akcji wezmą udział uczniowie łódzkich szkół, pracownicy przedsiębiorstw, urzędnicy i wszyscy Łodzianie, którzy chcą mieszkać w czystym, zadbanym mieście.

Galante Sprzątanie będzie trwało w ponad 100 lokalizacjach w całej Łodzi. Wystarczy wybrać jedną z nich i w wyznaczonym dniu stać się na miejscu – najlepiej

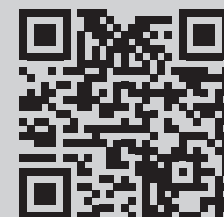
w towarzystwie rodziny i przyjaciół. Przyda się każda para rąk! Na miejscu uczestnicy akcji dostaną worki na śmieci i rękawiczki. Dla wszystkich przygotowano też upominki! Miejsca wymagające uporządkowania proponować mogą też sami Łodzianie – zgłoszenia lokalizacji przyjmowane są do 8 marca. Wystarczy przesłać je na adres galante.sprzatanie@uml.lodz.pl. MS

INFO

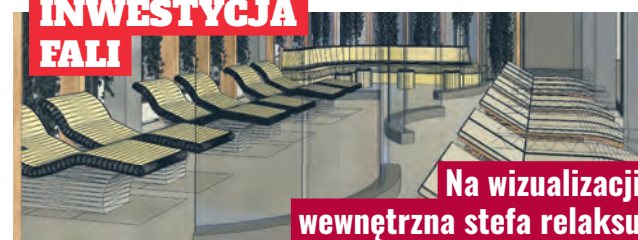
To już trzecia edycja Galante Sprzątania. Tylko w ubiegłym roku w akcję zaangażowało się kilka tysięcy mieszkańców, których połączył jeden cel – chęć zadbania o czystość i estetykę w mieście. W sumie zebrano aż 40 ton odpadów.

INFO

WIĘCEJ INFORMACJI:

FLAGOWA INWESTYCJA FALI

Na wizualizacji wewnętrzna stefa relaksu

POWSTANIE NAJWIĘKSZE SAUNARIUM W POLSCE

Już w marcu 2024 r. Aquapark Fala rozpocznie realizację rozpisanego na pięć lat projektu, który radykalnie zmieni oblicze strefy saun, czyniąc ją największym tego typu obiektem rekreacyjnym w kraju, mogącym przyjąć aż 500 osób jednocześnie!

Tegoroczne plany skoncentrują się na budowie piętrowej strefy relaksu, która zwiększy powierzchnię strefy saun o 300 mkw. (pomieści blisko 100 osób). Na przeszklonej antresoli staną ratanowe i podgrzewane leżaki, a na parterze, w przestrzeni wydzielonej wodnymi ściankami bąbelkowymi – podgrzewane leżaki i ława. Modernizacja obejmie też przebudowę i powiększenie szatni saunowych oraz montaż drzwi z antresoli na dach, co w przyszłości umożliwi korzystanie z niego np. do

opalania się lub podziwiania wieczornego nieba.

Na kolejnym etapie planowana jest budowa sauny do seansów w stylu syberyjskim (bani), w których rozgrzewaniu ciała towarzyszą m.in. zabiegi przy użyciu witek. Z bani będzie mogło korzystać ok. 60 osób jednocześnie.

W planach na kolejne lata jest też budowa dwóch zewnętrznych basenów – z zimną i gorącą wodą – do odpoczynku pomiędzy sesjami saunowania. Ostatni, kluczowy etap rozbudowy to wzniesienie największej sauny fińskiej, która pomieści nawet 200 osób. Nad nią znajdzie się następne pomieszczenie do relaksu, również dla ok. 200 osób. Cały teren wzbogaci się o kurtyny wodne i kaszady oraz meble do wypoczynku.

AD

Tak ma wyglądać stefa saun Fali po rozbudowie

OTWARTA MIEJSCÓWKA!

Po gruntownym remoncie filii nr 22 Biblioteki Miejskiej przy ul. Tomaszewicza 2 na Retkini powstała Biblioteka Miejscówka. Na ponad 200 mkw. gromadzi księgozbiór liczący ok. 14 tysięcy książek, ale

została pomyślana przede wszystkim jako przestrzeń dla młodzieży i wraz z nią zaprojektowana.

W Miejscówce można będzie spędzić wolny czas, spotykając się z przyjaciółmi lub uczestnicząc

warsztaty rękodzielnicze i komiksowe. Powstała tam specjalna „ściana inspiracji”, która ma pobudzać i inicjować działania kreatywne młodych czytelników. Będzie można także się uczyć, korzystając z zaplanowanych zajęć edukacyjnych czy korepetycji przygotowujących do egzaminów ośmioklasistów i matury. W bibliotece będzie

czytelników, pracownicy biblioteki planują „Miejscówkową pizzę” z pizzą i popcornem.

Okolniczna młodzież chętnie uczestniczyła w przygotowaniach Miejscówki, dlatego mamy nadzieję, że będzie spędzać w niej wolny czas. To miejsce przyjazne, otwarte i zachęcające do nawiązywania kontaktów. Młodzi ludzie będą

mogli poczuć się tutaj jak u siebie – mówi

Halina Bernat, dyrektor Biblioteki Miejskiej w Łodzi.

Koszt remontu wyniósł ok. 40 tys. zł, w tym 15 tys. zł to dofinansowanie z projektu FRSI Biblioteka dla wszystkich #Moje_miejsce. red

działał Młodzieżowy Klub Książki oraz Akademia Kompetencji Przyszłości, która ma pomóc młodym ludziom efektywnie funkcjonować we współczesnym świecie. Aby bliżej poznać nowych

w licznych wydarzeniach. Już na najbliższe tygodnie zaplanowano m.in.

ZOBACZ OSCARY W ŁÓDZKICH MUZEACH

W łódzkich muzeach znajdują się dwie statuetki najbardziej pożądanego nagród filmowych świata. Można się im przyjrzeć, odwiedzając Muzeum Miasta Łodzi (ul. Ogrodowa 15) oraz Muzeum Kinematografii (pl. Zwycięstwa 1).

Oscar dla Artura Rubinsteina

Artur Rubinstein otrzymał Oscara za rolę w autobiograficznym filmie „L'Amour de la Vie” („Umiłowanie życia”), który nakręcono w 1969 r. Na złotej podstawie statuetki widnieje napis „Academy First Award to Arthur Rubinstein – The Love Of Life. Documentary Feature”.

W latach 60. XX wieku,

kiedy Rubinstein był już uznanym na świecie artystą, francuscy filmowcy – Francois Reichenbach i Bernard Chevry – postanowili nakręcić o nim krótki film dokumentalny. Film zgłoszono do Amerykańskiej Akademii Filmowej, a w konsekwencji zdobył nagrodę w kategorii „Najlepszy pełnometrażowy film dokumentalny”. Nagrodę odebrali wówczas twórcy – Francois Reichenbach i Bernard Chevry, jednakże rok później Amerykańska Akademia Filmowa podjęła decyzję o przyznaniu honorowej statuetki dla Artura Rubinsteina, za „rolę aktorską” w produkcji. Specjalnego Oscara, z numerem

1499, przywiózł do Paryża, gdzie mieszkał wówczas Rubinstein, sam Gregory Peck. Dziś statuetkę można oglądać w Muzeum Miasta Łodzi, w Galerii Muzyki im. Artura Rubinsteina. Trafiła tam w 2000 r. – została przekazana przez wdowę po pianistce, Aniele Młynarską-Rubinstein.

Oscarowa „Ida”

Na wystawie stałej „Łódź Filmowa” w Muzeum Kinematografii można obejrzeć oryginalną statuetkę Oscara za film „Ida” w reżyserii Pawła Pawlikowskiego w kategorii „Najlepszy film nieanglojęzyczny”. Właścicielem statuetki jest Piotr Dzieciol, założyciel i prezes

firmy Opus, która wyprodukowała „Idę”. Ten sukces to przede wszystkim praca producentki Ewy Puszczynskiej, która obecnie ma szansę na nagrodę za film „Strefa interesów”. Oscar dla „Idy” został przyznany w 2015 r. w trakcie 87. ceremonii wręczenia nagród Amerykańskiej Akademii Filmowej. Pierwszy „oscarowy” film fabularny ma bardzo wiele „łódzkich wątków”. Był kręcony m.in. na łódzkich ulicach: Legionów, Rzgowskiej i Dowborczyków oraz na cmentarzach – żydowskim i Dołach. Autorem zdjęć do „Idy” jest Łukasz Żal, absolwent Łódzkiej szkoły filmowej.

EMa

INFO

Tylko i aż 35 cm

Oscar to statuetka rycerza, opierającego się na dwuręcznym mieczu, który stoi na rolce filmu mającej pięć szprych. Każda z nich symbolizuje jedną z grup zawodowych reprezentowanych w Akademii: aktorów, scenarzystów, reżyserów, producentów i techników. Oscar jest metalowy, ale pokryty 24-karatowym złotem i waży ok. 3,9 kg „przy wzroście” 35 cm.

Gagi nie są niewinne, czyli Buszewicz robi farsę

Ani łódzki Nowy nie jest teatrem farsowym, ani Michał Buszewicz – komediowym autorem. A jednak obie strony postanowiły zaryzykować: planują stworzyć spektakl, który bawi, jednocześnie tematyzując mechanizm żartu i sprawdzając, jak można stać się jego ofiarą. Premiera farsy „Śmiesz cię to?” w piątek, 8 marca.

– Chciałem sprawdzić, czy da się ten gatunek, pogardzany na polskich scenach przez dużą część twórców, a uwielbiany przez dużą część publiczności, zrobić w uczciwy, sensowny sposób, zwracając baczną uwagę na wszystko to, co wzbudza śmiech czyimś kosztem: wszechobecny w farsach seksizm, rasizm czy homofobia. Bardzo często w myśl zasady: „żart działa, więc jest dobry” na polskich scenach święcą triumfy wujowskie docipy oparte o klepanie po pośladkach, naigrywanie się z mniejszości czy ze słabszych – mówi Michał Buszewicz. – Jest coś oczywistego w tym, że świat

farsowy malowany jest na dość rozpoznawalnym i schematycznym tle obyczajowym, jednak nie musi nas to prowadzić w stronę wesołej sztampy. W „Śmiesz cię to?” staramy się grać zarówno z gatunkiem, jak i z tymi przyzwyczajeniami, co nie przeszkadza w dobrej zabawie. „Śmiesz cię to?” to nawiązujący do klasyki gatunku – brytyjskiej farsy opartej o serię nieporozumień – portret rodzinny Jonesów. Stanley, Mira, Paul i Caroline od lat z coraz większym trudem wytrzymują ze sobą pod jednym dachem. Rodzinne podobieństwo sprawia jednak, że szukają podobnych rozwiązań – każde z nich postanawia uciec od pozostałej trójki w to samo miejsce: do hotelu Better, którego gapowaty (a może złośliwy?) personel – Marlon i Rose – przez niemożliwość do wytłumaczenia pomyłek umieszcza całą rodzinę w jednym pokoju... Czy Jonesom uda się uniknąć niechcianego spotkania? Jakie skrywiają przed sobą sekrety? W niekończącym się ciągu gagów, pomyłek, nieporozumień, zlekce-

ważnień, nieusłyszeń, zignorowań, niezauważań, wkrętek, uników, porażek i upadków widzowie zobaczą Karolinę Bednarek, Magdalenę Kaszewską, Macieję Kobięłę, Pawła Kosa, Mirosławę Olbińską, Rozalię Rusak i Sławomira Suleja. Na „Śmiesz cię to?” Teatr Nowy zaprasza 8 (prapremiera), 9 i 10 (spektakl połączony ze spotkaniem z twórcami/twórczyniami), a potem 14 i 15 marca.

mat. pras.

DZIEJE SIĘ W ŚRODĘ

Malowanie kamieni

O godz. 16:30 Biblioteka Dygresja (ul. Rewolucji 1905 r. 84) zaprasza na inspirujące warsztaty plastyczne z malowania kamieni. Ulubiona postać z bajki? Biedronka? Mandala? Ty wybierasz! Obowiązują zapisy: tel. 571 553 03.

DZIEJE SIĘ W CZWARTEK

Wszystko o oliwie

Na godz. 17:00 Biblioteka Bliska (ul. Kettinga 21) zaplanowała prelekcję „Wszystko o oliwie”. Uczestnicy zgłębią tajniki procesu wytwarzania oliwy z oliwek, dowiedzą się, jak wybrać dobrą oliwę, a także poznają kreteńskie przysmaki – stodkości, ziola i alkohole. Wstęp wolny.

Caroline Jones

W CENTRUM AKTYWNEGO SENIORA

JESZCZE WIĘCEJ
PROPOZYCJI

Dzięki dodatkowym 200 tys. złotych wyasygnowanym z budżetu miasta wzbogaci się oferta kulturalna Centrum Aktywnego Seniora. Nowe propozycje różnorodnych zajęć dla starszych łodzian przygotowały: Miejska Strefa Kultury, Akademicki Ośrodek Inicjatyw Artystycznych oraz Samorządowy Uniwersytet III Wieku.

Miejska Strefa Kultury dzięki dodatkowym środkom zaplanowała do końca 2024 r. ponad 50 wydarzeń adresowanych do seniorów. Będą się one odbywać w 12 miejskich ośrodkach. To m.in. warsztaty koncertowe, spektakle, spotkania dyskusyjne czy pełne emocji przeglądy artystyczne. Zaplanowano już:

- warsztaty tworzenia up-cyclingowej biżuterii w Ośrodku Sztuki;
- spotkania dyskusyjne i tematyczne w Ośrodku Karolew, obejmujące m.in. cykl spotkań twórczo-rozwojowych „Kre-aktywni”, zajęcia z zumbi i tańca latino, wykłady historyczne, warsztaty rękodzieła, spektakle muzyczne oraz spacer edukacyjny z przewodnikiem;
- Kabaret Waclaw i Jego Ferajna oraz spotkania Grupy Literackiej „Centauro” w Ośrodku Górna;
- koncerty, wystawy, spotkania edukacyjne i warsztaty rękodzielnicze w Centrum Twórczości Lutnia;

- zajęcia taneczne, warsztaty rękodzielnicze, spotkania z podróżnikiem oraz wystawy fotografii w Ośrodku Wyspa Kultury;
- retrospekcje teatralne, spotkania literackie, zajęcia plastyczne oraz spacer po Łodzi w Domu Kultury „502”;
- występy zespołów wokalnie-instrumentalnych, zajęcia ruchowe, kluby książki oraz wystawy plastyczne w Domu Kultury Widok;
- warsztaty z psychologiem, zajęcia prozdrowotne oraz spotkania z historią sztuki w Domu Kultury Ariadna.

Akademicki Ośrodek Inicjatyw Artystycznych (AOIA) w ramach Centrum Aktywnego Seniora rozpoczyna nowy cykl warsztatów obejmujący międzypokoleniowe zajęcia z siedmiu dziedzin: tańca, pilatesu, rękodzieła, tworzenia biżuterii, opowiadania historii, pracy z głosem i cyklu wycieczek po

muzeach. Wśród nich:

- Plastyka Ruchu – pilates dla seniorów; w każdy wtorek i czwartek od marca 2024 r.;
- W Rytmie Miasta – zajęcia hip-hop dla Seniorów; w każdy piątek;
- Tworzenie upcyklingowej biżuterii – warsztaty z Anną Becherką, projektantką i twórczynią

z marką BECHANN; 20 marca i 17 kwietnia; OD/ZYSKANE – sztuka upcyklingu z plastyczką Jolą Królicką; w poniedziałki i środy; Arterie. Spotkania ze Sztuką z Bartłojem Jarmolińskim – cykl wycieczek po muzeach, wystawach i galeriach.

Szczegółowe informacje, harmonogram zajęć i możli-

wość zapisu są dostępne na stronie internetowej AOIA.

INFO

AOIA

Samorządowy Uniwersytet III Wieku zaprasza z kolei na cykl darmowych wykładów dla wszystkich chętnych.

red

INFO

Miejska Strefa Kultury

INFO

Samorządowy Uniwersytet III Wieku

8 MARCA

CZAS dla Pań

Łódzkie Centra Zdrowego i Aktywnego Seniora przygotowały atrakcyjną ofertę zajęć dla senniorek z okazji nadchodzącego Dnia Kobiet. Poezja, warsztaty tańca, a może zajęcia z mody i kosmetyki? Wszystkie warsztaty są darmowe i bez zapisów. Wystarczy przyjść do placówki 8 marca i skorzystać z oferty.

Trzy CZAS-y z Górnego przygotowały warsztaty tematyczne. Placówka przy ul. Cieszkowskiego 6 zaprasza wszystkie artystyczne dusze na rozmowę o poezji. Uczestniczki, które same piszą wiersze, będą mogły je wyrecytować przed publiką. Spotkanie odbędzie się 8 marca o godz. 12:00. Przy ul. Felińskiego 7 w Dzień

Kobiet o godz. 10:00 zaplanowano zajęcia taneczne. Instruktorzy zaprezentują podstawowe kroki latino, cha-chy i samby. Do takich tańców potrzebne są odpowiednie kreacje. O fryzury i makijaże zadbają uczniowie Łódzkiej Szkoły Mody, Kosmetyki i Fryzjerstwa Anagra. Panie marzące o metamorfozie mogą przyjść na lekcje wizażu i mody do CZAS-u przy ul. Rzgowskiej 170. Zajęcia

będą prowadzone przez uczniów, którzy szkolą się w tej profesji. Po warsztatach przygotowano również spotkanie z grą w bingo oraz seans filmowy kina kobiecego. Zajęcia rozpoczną się o godz. 10:00.

8 marca dzień zajęć i wykładów dla kobiet zaplanowano też w CZAS-ie przy ul. Libelta 16. Od godz. 10:00 seniorki mogą brać udział w warsztatach z fizjoterapeutą, który wyjaśni, jak poprawnie dbać o mięśnie miednicy. Na godz. 11:00 koordynatorzy przygo-

towali zajęcia plastyczne, a pół godziny później rozpocznie się wykład z kosmetyki. Serie warsztatów zakończy rozmowa z psychologiem o atrakcyjności w każdym wieku. Odpowiednia dieta wpływa nie tylko na nasze zdrowie, ale również na wygląd. CZAS przy ul. Przyrodniczej 7/9 w Dzień Kobiet zaprasza

o godz. 10:00 na prelekcję o zdrowym odżywianiu oraz seans filmowy.

TS

ODC. 58.

BILANS GOSPODARCZY MIĘDZYWOJNIA

Mimo trudności w odbudowie zrujnowanego potencjału przemysłu w latach 20. i 30. XX w. następował dynamiczny przyrost ludności Łodzi, głównie poprzez migrację ludzi do pracy w przemyśle włókienniczym.

Pod względem liczby mieszkańców w okresie międzywojennym Łódź zajmowała drugie miejsce w Polsce. Według wyników powszechnego spisu ludności z 9 grudnia 1931 r. w mieście mieszkało 605 287 osób, w tym ok. 70% stanowili robotnicy, 18,8% – drobni kupcy i rzemieślnicy, 9,6% – inteligencja, a burżuazja – 2,1% ogólnej liczby ludności. Polacy stanowili 59% mieszkańców Łodzi, ludność żydowska – ponad 32%, zaś niemiecka – ok. 9%.

Czarne lata

Po wielkim kryzysie w 1929 r. w kolejnych latach sytuacja nadal się pogarszała, a obroty produkcyjne w Łodzi spadły średnio o 40–50%. Zbytu nie znajdowały ani wyroby bawełniane, ani wełniane, ani jedwabne czy pończosznicze. W połowie kwietnia 1932 r. wypowiedziany został, zawarty cztery lata wcześniej, układ zbiorowy

w przemyśle włókienniczym. Wstrzymano inwestycje, a sytuacja kryzysowa doprowadziła do zaostrzenia protestów. Nasilenie akcji strajkowej przypadło na letnie miesiące w 1932 r. Oprócz robotników Widzewskiej Manufaktury protestowali robotnicy w zakładach Poznańskiego, Scheiblera i Grohmana, jak również w fabrykach Allarta i Rousseau. Fala strajków w wielkich zakładach trwała kilka miesięcy, większość łódzkich firm pracowała nie więcej niż 3 dni w tygodniu. Kryzys wydał się nie do opanowania. Masowo zwalniani robotnicy nie mieli pieniędzy, materialne warunki życia większości mieszkańców Łodzi, przede wszystkim rodzin robotniczych, były bardzo trudne. Na

początku lat 30. XX w. odnotowano w Łodzi co najmniej 55 tys. bezrobotnych, a przedsiębiorstwa winne były robotnikom 10 mln zł.

Nie było różowo
Kryzys potentatów przemysłowych pociągał za sobą masowe bankructwa drobnych kupców oraz małych i średnich

przedsiębiorstw, firma Eitingon z kapitałem amerykańskim, która wykupiła budynki i infrastrukturę techniczną kilku zbankrutowanych łódzkich firm i utworzyła jeden z najsilniejszych koncernów przemysłowo-handlowych w kraju.

miejsce na początku lat 20. Upadłość ogłosiły wtedy m.in. Akcyjne Towarzystwo Przemysłowe Richtera, Akcyjne Towarzystwo Przemysłowe Juliusza Heinzla czy zakłady Kestenberga. Niektóre fabryki, które podczas wielkiego kryzysu otrzymały wsparcie państwa, wyszły z recesji wzmocnione i mogły nadal liczyć się na rynku europejskim. Od 1933 r. rozpoczęły się inwestycje w łódzkim przemyśle: automatyzowano tkalnie, weszły nowe technologie i wzornictwo. Powoli zwiększało

się zatrudnienie, ale np. ogromna firma Poznańskich popadła w finansowe tarapaty i finalnie została przejęta w 1937 r. za długi przez Banca Commerciale Italiana. Mimo nawracających ciągle wahań koniunktury przemysłowa aglomeracja nadal przyciągała mieszkańców okolicznych wsi, a wzrost migracyjny zdecydowanie przewyższał inne duże miasta w kraju. Łódź zachowała wiodącą pozycję jako centrum przemysłu włókienniczego II Rzeczypospolitej.

agr

przedsiębiorstw pracujących na potrzeby rynku lokalnego. Spadek produkcji notowały wszystkie branże, nie tylko włókiennictwo, np. przemysł metalowy stracił 40% zamówień. Wielkiego kryzysu nie przetrwały dwa duże łódzkie przedsiębiorstwa: Widzevska Manufaktura SA (bawełna) oraz Zakłady Przemysłu Bawełnianego Ludwik Meyer SA. O wielkości kryzysu może świadczyć spadek eksportu łódzkich produktów oceniany na 187 mln zł. Pomoc państwa uratowała Zjednoczone Zakłady K. Scheiblera i L. Grohmana

Zielone światło

Powtarzające się kryzysy gospodarcze doprowadziły do upadku potężne niegdyś łódzkie firmy. Pierwsza fala bankructw miała

W czasach, kiedy naszą codzienność przejmują technologie, niezwykle istotne jest, aby zachęcać dzieci i młodzież do aktywnego trybu życia. Sport nie tylko sprzyja zdrowiu, ale rozwija także umiejętności społeczne. Nie każde dziecko lubi jednak dyscypliny proponowane na zajęciach w szkole czy na podwórku. Co zrobić w takiej sytuacji?

Zamiast zmuszać najmłodszych do uprawiania sportu, warto sprawdzić, skąd bierze się ich niechęć. Często chodzi właśnie o zniechęcenie – dzieci zauważają, że wypadają gorzej od rówieśników, a czasami mogą być nawet z tego powodu zawstydzane czy wyśmiewane, co tylko pogarsza ich sytuację. Zdarza się też, że dziecko po prostu nie lubi grać w po-

pularne piłkę nożną czy siatkówkę, a nie mając innych propozycji, w ogóle rezygnuje z aktywności. Warto więc poszukać interesującej alternatywy. Dzięki uprawianiu sportu dostosowanego do możliwości fizycznych, umiejętności i upodobań dzieci mogą odzyskać pewność siebie i przekonać się, że sport naprawdę jest dla każdego.

Poniżej przedstawiamy kilka propozycji nietypowych dyscyplin. Sprawdźcie, może to one przypadną do gustu Waszym dzieciom.

a.pe

TU NIE MA NUDY!

CIEKAWY SPORTY DLA DZIECI I NASTOLATKÓW

Wspinaczka

Wspinaczka kojarzy się Wam ze sportem ekstremalnym dla dorosłych? Wcale nie musi tak być. Dzieci i młodzież mogą odkrywać radość zdobywania szczytów, rozwijając jednocześnie siłę fizyczną, uważność i umiejętność koncentracji. W Łodzi są ściany wspinaczkowe, na których można trenować bez względu na poziom zaawansowania – dzięki temu sport ten jest dostępny

nawet dla kilkulatek! Wspinaczka ma pozytywny wpływ nie tylko na sprawność fizyczną, ale i na charakter poprzez pokonywanie własnych słabości i stawianie sobie coraz ambitniejszych celów. Podczas zorganizowanych treningów nie musimy obawiać się o bezpieczeństwo dzieci – używają one specjalnych uprząży i są assekurowane przez odpowiednio przeszkolone osoby.

Łucznicтво

Strzelanie z łuku jako regularna aktywność fizyczna? Brzmi zaskakująco, ale to bardzo dobry pomysł. Uprawianie łucznicstwa niesie ze sobą naprawdę dużo korzyści, m.in. ćwiczenie koncentracji, precyzji, cierpliwości i celności. A to dopiero początek! Ucząc się posługiwania łukiem, dzieci kształtują prawidłową postawę, panowanie nad ciałem i umiejętność skupiania się na celu. Jako że w spor-

tym liczą się nie tylko siła i technika, łucznicтво jest doskonałym narzędziem do trenowania umysłu, szczególnie że działa relaksująco, pomaga się uspokoić i wyciszyć. Jest to sport o raczej niskim ryzyku urazów, ale bardzo ważne jest przestrzeganie zasad bezpieczeństwa. Dzieci muszą mieć świadomość, że łuk nie jest zabawką. Niedopuszczalne jest celowanie w ludzi, przechodzenie przez linię strzału bez zgody instruktora czy strzelanie w kierunku innych niż tarcza.

Rugby

Z pozoru jest to brutalna dyscyplina, jednak w rzeczywistości to sport wymagający zespołowego ducha, sprytu, zwinności i wytrzymałości. Gra w rugby uczy także współpracy z innymi zawodnikami, ponieważ drużyna nie może być zdominowana przez jednego, dobrego gracza. Bardzo

ważnym elementem jest wprowadzanie zasad fair play i nauka szacunku do przeciwnika. Ze względu na to, że rugby jest sportem kontaktowym, rodzice mogą obawiać się o bezpieczeństwo dzieci, jednak osoby prowadzące treningi przykładają do tej kwestii szczególną uwagę. Młodzieżowi zawodnicy są stopniowo przygotowywani do gry poprzez naukę upadania, wejścia w kontakt i odpowiedniego ułożenia ciała.

Jeśli Twoje dziecko chciałoby spróbować któregoś z opisanych sportów, może wybrać jedno z miejsc wymienionych poniżej.

Wspinaczka

Centrum Wspinaczkowe Stratosfera
ul. Drewnowska 58
(Rynek Manufaktury)
tel. 42 633 34 90

Zatoka Sportu
al. Politechniki 10
tel. 783 830 820

Rugby

Klub Sportowy Budowlani Łódź
ul. Górnicza 5
tel. 42 656 32 25

Łucznicтво

Klub Sportowy „Społem”
ul. Północna 36A
tel. 42 632 65 19

30 LAT KWESTY NA STARYM CMENTARZU

ZASŁUŻENI PREZYDENCI ŁODZI

Stary Cmentarz to miejsce szczególnie związane z historią Łodzi. Jednym z celów tegorocznej, 30. kwesty, poza ratowaniem zabytków najstarszej łódzkiej nekropolii, jest przypomnienie postaci, które zapisały się w dziejach miasta.

W ramach naszego cyklu, związanego z jubileuszem zbiórki, dziś zaprezentujemy biografie i nagrobki byłych prezydentów Łodzi.

Pierwszy polski prezydent Łodzi

W katolickiej części Starego Cmentarza, obok kaplicy grobowej Juliusza Heinzla znajduje się pomnik pierwszego polskiego prezydenta Łodzi Andrzeja Rosickiego (1814–1904). W 1862 r. Rada Miejska wybrała go na przewodniczącego, powierzając mu funkcję prezydenta.

Andrzej Rosicki pochodził z patriotycznej rodziny szlacheckiej. Do Łodzi przybył z Sochaczewa, gdzie był burmistrzem. Służbę dla naszego miasta sprawował w okresie kryzysu bawelnianego. Poparł powstanie styczniowe, oddając na jego rzecz, rzekomo pod przymusem, kilkanaście tysięcy rubli z kasy miejskiej, za co władze carskie pozbawiły go funkcji. Zaangażował się w utworzenie Towarzystwa Kredytowego Miasta Łodzi, którego przez 32 lata był dyrektorem. Łodzianie zapamiętali go jako prawnego i pracowite-

go. Tłumnie przyszli na jego pogrzeb. Przedsiębiorstwo kamieniarsko-rzeźbiarskie Urbanowskich stworzyło jego pomnik nagrobny w formie skały z siedzącą u jej podstawy żałobnicą, której twarz wyraża melancholijny smutek i zadumę. Monu-

ment został odnowiony z okazji 22. kwesty w 2016 r., także dzięki finansowemu wsparciu potomków rodziny.

Groby rodziny Rzewskich – Aleksęgo z prawej

ment został odnowiony z okazji 22. kwesty w 2016 r., także dzięki finansowemu wsparciu potomków rodziny.

Przebój – prezydent wyjątkowy

Stary Cmentarz jest miejscem pamięci pierwszego prezydenta Łodzi niepodległej Polski. W kwaterze

rodowitym łodzianinem. W młodości związał się z konspiracyjną Polską Partią Socjalistyczną, w której działał m.in. jako „Przebój”. Był uczestnikiem wydarzeń rewolucji w latach 1905–1907. Został aresztowany i zesłany w głąb Rosji, ale wrócił do Łodzi. Podczas I wojny światowej znów działał w PPS-ie. Współpracował też z Polską Organizacją Wojskową. Pod koniec 1918 r. został Komisarzem Rządowym Miasta Łodzi, a po zwycięstwie PPS-u w wyborach samorządowych – do 1923 r. prezydentem. Dzięki niemu powstała sieć bibliotek, instytucji kultury i szkół. Łódź była pierwszym polskim miastem, w którym wprowadzono powszechny obowiązek nauki. Po ustąpieniu ze stanowiska prezydenta był m.in. starostą łódzkim. Po wybuchu II wojny światowej przystąpił do konspiracji. Jeszcze w 1939 r. został aresztowany przez Niemców i rozstrzelany, prawdopodobnie w lasach łucmierskich.

W latach 2008–2009 z inicjatywy Jadwigi Rzewskiej, synowej prezydenta, przy współfinansowaniu Towarzystwa Opieki nad Starym Cmentarzem zrekonstruowano i odnowiono brakujące fragmenty ogrodzenia pola grobowego.

Tragiczny koniec prezydenta

Kolejny pomnik nagrobny łódzkiego prezydenta, Mariana Cynarskiego (1880–1927), wódcza miasta w latach 1923–1927, znajduje się w tzw. kwaterze zasłużonych – dla bohaterów wojny polsko-bolszewickiej 1920 r., w katolickiej części cmentarza.

Marian Cynarski urodził się w Warszawie, gdzie ukończył studia prawnicze. W 1919 r. został sędzią Sądu Okręgowego w Łodzi. W czasie jego prezydentury otwarto działającą do dziś Miejską Galerię Sztuki (1924) oraz rozpoczęto budowę Parku Ludowego na Zdrowiu. Był pomysłodawcą Nagrody Literackiej Miasta Łodzi (obecnie Nagrody Miasta Łodzi). Zginął tragicznie, zamordowany przez bezrobotnego brukarza. Jego pomnik nagrobny wyróżnia stela, wysoka płyta z kremowego piaskowca, zwieńczona tympanonem z płaskorzeźbioną łódką i krzyżem na tle rozchodzących się promieni. Ma zostać odnowiony z okazji 30. kwesty.

Prezydent i komisarz

Na Starym Cmentarzu, również w części katolickiej, znajduje się symboliczny grób

(kwatery 40) prezydenta Waława Wojewódzkiego (1879–1939/1940), który po tragicznej śmierci Mariana Cynarskiego przez

kilka miesięcy sprawował urząd prezydenta. Pełnił też funkcję Komisarza Rządowego Miasta Łodzi w latach 1933–1935. Za jego rządów rozpoczęto budowę drogi do szpitala w Łagiewnikach oraz zbudowano zbiornik wodny na Stokach. W listopadzie 1939 r. Waław Wojewódzki został aresztowany w ramach akcji Gestapo przeciwko łódzkiej inteligencji. Prawdopodobnie w końcu grudnia 1939 r. lub na początku stycznia 1940 r. zamordowano go w jednej z egzekucji w lasach łucmierskich.

Cezary Pawlak

Pomnik nagrobny Andrzeja Rosickiego

Pomnik na grobie Mariana Cynarskiego

ŁÓDZKIE CENTRUM WIELOKULTUROWE

WSPARCIE INTEGRACJI

Kiedy problemy dnia codziennego mocno dają się we znaki, warto poprosić o pomoc. W wielu sytuacjach często udajemy się do osób z naszego najbliższego otoczenia, a więc do sąsiada czy sąsiadki. Gdy można prosić o pomoc, jest zdecydowanie łatwiej, dlatego społeczna integracja jest tak ważna. Dla osób, którym bywa trudno, powstało Łódzkie Centrum Wielokulturowe.

Głównym założeniem Łódzkiego Centrum Wielokulturowego jest szeroko pojęta integracja zamieszkałych w Łodzi cudzoziemców z ich polskimi sąsiadami. Jednostka udziela pomocy w legalizacji pobytu, kontakcie z instytucjami publicznymi, służbą zdrowia, placówkami edukacyjnymi czy w poszuki-

waniu pracy i mieszkania. Aby integracja miała sens, nie wystarczy wsparcie jednej strony, trzeba także zrozumienia z drugiej – w świecie tak uniwersalnej waluty sąsiedzkiej, jaką jest cukier (цукор/цукры/sugar), warto wiedzieć, jak o niego poprosić. W końcu czasem brakuje go każdemu, prawda? W 2023 r. zespół Łódzkiego Centrum Wielokultu-

rowego przeprowadził ponad 700 konsultacji. Mieszkańcy miasta skorzystali z niemal 360 godzin porad specjalistycznych, 109 osób mogło podjąć naukę polskiego, a 16 osób zmierzyło się z językiem ukraińskim. To jedynie wycinek pracy i zaangażowania osób działających ŁCW, które jest bez wątpienia potrzebne, o czym świadczą statystyki. W tym roku w samym lutym odbyło się 14 wydarzeń, m.in. kobiece pogadanki o migrowaniu, warsztaty o prawach człowieka czy „wielojęzyczne popołudnie z poezją” prowadzone w języku angielskim. ŁCW samo w sobie jest przykładem integracji – tworzą je obecnie Centrum Służby Rodzinie oraz Fundacja Koper Pomaga,

całość finansowana jest przez Urząd Miasta Łodzi. W działaniach wspiera je także Biuro Aktywności Miejskiej. Dzięki tak szerokiej współpracy możliwe jest funkcjonowanie np. Punktu Informacyjnego dla Cudzoziemców – bezpłatnego, dostępnego od poniedziałku do piątku, obsługiwanego w pięciu językach. Zainteresowani jego usługami mogą skorzystać z bezpłat-

nych porad asystentów kulturowych, prawników, psychologów oraz doradców zawodowych. Centrum oferuje również kursy językowe dla dorosłych i dzieci oraz zajęcia animacyjno-integrujące, warsztaty, spacery miejskie, działania antydyskryminacyjne i różnorodne spotkania. Jeżeli chcesz dowiedzieć się więcej o pracy ŁCW, wejdź na stronę

internetową jednostki. Możesz też odwiedzić centrum osobiście – jego siedziba znajduje się przy al. Kościuszki 48, lok. 1. Zdajemy sobie sprawę, że dla wielu mieszkańców Łodzi to może być zbyt daleki sąsiad, by biec do niego z pustą szklanką po cukier, ale może to dobre miejsce, by spotkać tych bliższych? Zapraszamy!

INFO

Łódzkie Centrum
Wielokulturowe:

e-mail:
info@koperpomaga.org

GODZINY OTWARCIA:
poniedziałki, czwartki
godz. 13:00–19:00

wtorki, środy, piątki
godz. 9:00–15:00

OGŁOSZENIA MIEJSKIE

PREZYDENT MIASTA ŁODZI

informuje, że w dniach od 6 marca 2024 r. do 26 marca 2024 r. na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104 wywieszony będzie wykaz lokalu mieszkalnego przeznaczanego do oddania w użyczenie na okres 15 lat, położonego w Łodzi przy: ul. Dziewanny 24 (działka nr 421/2 w obrębie B-24 KW LD1M/00031996/8 na rzecz uruchomienia mieszkania treningowego dla niepełnosprawnych wychowanków Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 6 w Łodzi.

NA BUDOWIE TUNELU ŚREDNICOWEGO

FAUSTYNA WZNOWIŁA PRACĘ

Mniejsza maszyna – TBM „Faustyna” – rozpoczęła drążenie trzeciego jednotorowego tunelu z komory startowej przy ul. Żniwnej do przystanku Łódź Koziny. Aglomeracja łódzka zyska nowe połączenia dalekobieżne, regionalne i aglomeracyjne oraz lepszą komunikację w mieście.

TBM „Faustyna” wystartowała z komory technologicznej przy ul. Żniwnej w kierunku przystanku Łódź Koziny. Na odcinku o długości ok. 750 m powstanie trzeci z czterech jednotorowych tuneli o średnicy 8,5 m, który połączy dwutorowy tunel główny w kierunku Łodzi Fabrycznej ze stacjami Łódź Kaliska i Łódź Żabieniec.

Po wybudowaniu drugiego tunelu maszyna TBM została podzielona na części i przeniesiona nad z torami z ul. Skarpowej do komory przy ul. Żniwnej. Na kolejnym etapie poszczególne człony o łącznej długości 110 m i ciężarze ponad 1,3 tys. ton przeszły konserwację i wymianę zużytych elementów, m.in. części skrawających. Następnie podłączono niezbędne elementy. Sprawne ukończenie operacji po-

zwoliło na start maszyny. Mniejsza tarcza TBM wybudowała do tej pory dwa tunele jednotorowe: od komory od ul. Długosza pod al. Włókniarzy do ul. Stolarskiej (o długości 680 m) oraz z komory odgałęźnej przy ul. Stolarskiej przez przystanek Łódź Koziny do ul. Skarpowej (o długości ok. 852 m). Maszyna wybuduje jeszcze jedną nitkę o długości 696 m z przystanku Łódź Koziny do komory przy al. Unii Lubelskiej.

Wzmacnianie gruntu

„Katarzyna”, duża tarcza TBM, znajduje się w bloku postojowo-technicznym przy ul. Mielczarskiego. Wznowienie drążenia dużego tunelu zostanie poprzedzone wzmocnieniem gruntu nad trasą tunelu od przystanku Polesie do stacji Łódź Fabryczna.

Etapem poprzedzającym wzmocnienie gruntu jest budowa szachtów. Dwa z nich już są, a obecnie powstaje trzeci. Budowa kolejnych nastąpi po uzgodnieniach terminu z miastem i właścicielami nieruchomości.

Szachty umożliwią specjalistycznej maszynie wypełnić pustki, wzmocnić i ustabilizować podłoże oraz zminimalizować wpływ drążenia na budynki. Środki na wzmocnienia gruntów pod kamienicami zostały zabezpieczone. Wzmocnienie podłoża pozwoli wznowić drążenie tunelu przez duży TBM w kierunku przystanku Śródmieście w II kwartale 2024 r.

Powstają przystanki

Wykonawca nieprzerwanie prowadzi prace przy budowie trzech podziemnych przystanków tunelu średnicowego: Łódź Śródmieście, Łódź Polesie i Łódź Koziny. W czasie zamknięcia skrzyżowania al. Kościuszki i ul. Zielonej postępuje budowa przystanku Łódź Śródmieście. Wykonawca usuwa kolizje z infrastrukturą podziemną, a następnie przystąpi do budowy ścian szczelinowych i płyty stropowej pod ulicami.

Na Polesiu po przejściu dużego TBM prowadzone są prace przygotowawcze do budowy płyty dennej. Na Kozinach kontynuowany jest wykop pod płytą denną i zbrojenie stropu na poziomie -2. Przy Dworcu Fabrycznym usunięto większość kolizji z infrastrukturą podziemną. Obecnie trwa budowa ścian szczelinowych dla przyszłej komory TBM.

mat. pras.

FOT. ŁÓDZ.PL

Stronę przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce SERII KRZYŻÓWEK Z KORONĄ

Tomasz, krytyk filmowy	Imię Trautgutta	Radiowe rozchodzą się w eterze	Konkurencja lekkoatletyczna	Epos o wojnie trojańskiej	Noga niedźwiedzia	... BP, polski bank	Albatros lub jemioluszka	Żydowskie imię kobiece	Uchwyty torby	
Część łupu z włamania		Monte ..., włoskie wzgórze	Podkarpackie miasto z browarem		Blisko Malborka	Masło lub olej				
Rodzaj paszy dla koni		Islamska jałmużna	Włoska telewizja	Służby do badania dna	Państwko	Emil, pisarz francuski	Nowela Sienkiewicza	Podolski, znany piłkarz	Drewno lżejsze od korka	Pastewna roślina z pędami czepnymi
Atrofia tkanki	Państwo koło Hondurasu	Barwny ptak wielkości kawki			Nacięcie na lasce	Wagonik wywrotka				
"Odjazd" samolotu		Słynna księżna Walii			Pył	Diana z estrady	Stek, kotlet	... wydechowa		Nowa gałązka u pnia
	Boczna lub główna w kościele				Rzymski bożek miłości			Indiańskie trofea		
			Christian, kreator mody			Państwo w Oceanii			Oslabia i szpeci deskę	
		Cukierek na patyku			Zarośla w Afryce			Zacięcie krasomówcze		

Rozwiązaniem jest przysłowie.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

Skąpy opalacz plażowy	Stolica Irlandii Północ.	Kolor jasnofioletowy, różwoniebieski	Kraj koło Botswany (Afryka)	Kandydat do małżeństwa dawniej	Szczęście w działaniu	Przeżył biblijny potop	Szybki zjazd na nartach	Janne, skoczek narciarski	Leszcz lub płoc	
Izba w więzieniu		Odmiana owcy	Pablo, słynny malarz hiszpański		Boks lub kolarstwo	Uczucie wielkiego uznania				
Skandynawskie imię		Odcięta przez pług	Wielka papuga	Hawajske powitanie	Słynny bolszewik		Formacja milicji w PRL-u	Leczniczy sukulent	Podziałka mapy	Można za nie brać byka
Statki towarowe na rzece	Farby wodne	Czarna skała wulkaniczna			Państwo z Limą	Możliwość sukcesu				
					Sąsiad Holendra	Paul z estrady	Zespół reggae	Aleksander dla bliskich		Kawałek pożywienia
		Tytuł arystokratyczny			Pitt, aktor			Księstwo w Europie		
					Wielki wulkan sycylijski					
Pas na szyi spodni	Świetna zabawa		Benny, komik angielski			Łódka indiańska		Narodziny ptaków		
		Przednia część monitora			Drzewo z grądu					
								Enerdowska bezpieka		

Rozwiązaniem jest przysłowie.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

„Krzyżówki z Koroną”
-DOSKONAŁE O KAŻDEJ PORZE ROKU

KORONA

SUDOKU ŁATWE

7			8					6
	3	4	2		7			
1		5						
		1	5	3		2		
3				1				4
		9		4	8	7		
						3		1
			4		3	6	5	
2					6			9

SUDOKU ŚREDNIE

9	5			8	3			
	6							
		3			5		6	1
	8					2	4	
		4	7		2	1		
	1	2					9	
2	7		4			5		
							8	
			2	3			7	6

SUDOKU ŚREDNIE

	4							5
	3	9		8		1	2	
		2				9		
	7		8		9		6	
		1		6		2		
	6		5		1		7	
		4				6		
	2	7		4		3	1	
	1						8	

Sudoku przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce serii Krzyżówek z Koroną

TU NAS ZNAJDZIESZ

W PONIEDZIAŁKI, ŚRODY I PIĄTKI

DARMOWA GAZETA „ŁÓDŹ.PL“ JEST DOSTĘPNA W MIEJSCACH:

- Wszystkie **FILIE BIBLIOTEKI MIEJSKIEJ**
Sprawdź adresy na WWW.BIBLIOTEKA.LODZ.PL
- MIEJSKIE CENTRA MEDYCZNE**
- Lokalizacje **URZĘDU MIASTA ŁÓDZI**
- Filie **MIEJSKIEJ STREFY KULTURY**
- OGRÓD BOTANICZNY**
- ORIENTARIUM**
- OGRÓD BOTANICZNY/PALMIARNIA**
- AQUAPARK FAŁA**
- WODNY RAJ**
- Wybrane sklepy **DELIKATESY MIĘSNE GROT**
- Wszystkie sklepy sieci **NETTO** w Łodzi
- Większość **DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ**
- CAFFE PRZY ULICY**
- Cukiernie DYBAŁSKI**
- RYNKI** na terenie miasta
- Wybrane lokalizacje **Zakładu Piekarsko-Gukierniczego PIEKARENKA**
- AUTOBUSY I TRAMWAJE MPK** na głównych liniach
- PRZYSTANKI KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ** przy głównych arteriach miasta
- Tereny **SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWYCH**
- MANUFAKTURA**
- W części sieci **GAMA**
- Siedziba **ŁSI**
- E.LECLERC** sklep i stacja benzynowa
- CARREFOUR** Zarzevska
- CH JAGIENKA**
- KWADRACIAK** Inowrocławska/Żubardzka
- POD ZEGAREM** Żubardź
- DJ-MAR** Turmie 1
- Wiele **SKLEPÓW SPOŻYWCZYCH** na terenie Łodzi
- PH ORANŻADA** Wujaka 7, Pojezierska 2/6
- Z PIECA RODEM** wszystkie lokalizacje na terenie łodzi
- BIESIADA CATERING** Stefana 2
- RAJSKIE JADŁO** Traktorowa 63
- SUSHI KUSHI** Roosevelta 7
- BAR U JANOSIKA** Janosika 52
- ORION Business Tower** Sienkiewicza 85/87
- CENTRUM BIZNESU** Piłsudskiego 3
- BIUROWIEC** Piotrkowska 270
- TEXTORIAL PARK** Fabryczna 17
- CENTRUM BIZNESOWE** Milionowa 21
- CENTRUM BIZNESOWE FAKTORIA** Dowborczyków 25
- TEO PARK** Wersalska 47
- STARA DRUKARNIA** Gdańska 130
- BIUROWIEC** Politechniki 22/24
- URBANICA** Wróblewskiego 18
- Biuro COTTON HOUSE** Sterlinga 27/29
- NOWA FABRYCZNA** Składowa 35

oraz w wielu innych punktach na terenie Łodzi

kolportaz@biblioteka.lodz.pl

ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

Złap za uchwyt, odchyl klapę i weź gazetę „Łódź.pl“

UWAGA

Gazetę znajdziesz w autobusach i tramwajach MPK na głównych liniach

FOT.: ŁODZ.PL, MAT. PRAS.,

CO DALEJ z ŁKS-em?

Misja Ekstraklasa znów zakończyła się niepowodzeniem. Kolejny raz miliony złotych poszły w błoto, kolejny raz po roku ŁKS czeka relegacja do Fortuna 1. Ligi. Czy tym razem uda się wyciągnąć wnioski?

Przed startem sezonu 2023/2024 Kazimierz Moskał w wywiadzie dla „Łódź.pl” mówił, że klub wyciągnął wnioski, ma mocniejszą kadrę i tym razem przygoda z najwyższą klasą rozgrywkową potrwa dłużej. Stało się inaczej. ŁKS jest zdecydowanie najgorszą drużyną w tym sezonie. Zwycęstw na koncie ma tyle samo, co trenerów, którzy prowadzili zespół w rozgrywkach: Kazimierz Moskał, Piotr Stokowiec, a od niedawna Marcin Matysiak.

Geneza problemu

Gdzie szukać przyczyn problemu? W tym samym,

w czym po pierwszym awansie – źle przygotowanej kadrze. Trzeba sobie powiedzieć, że mimo wszystko awans był dość niespodziewany. Piłkarze, którymi dysponował Moskał, nie byli gotowi na wyzwania Ekstraklasy. Wzmocnienia okazały się jedynie obciążeniem budżetu płacowego. Dodatkowo nowi zawodnicy pojawili się na tyle późno, że nie było szans na dobre przygotowanie motoryczne i zgranie zespołu. To po prostu nie mogło się udać. Misji ratowania pozycji w Ekstraklasie podjął się następnie Piotr Stokowiec. Dograł rundę jesienną, dostał wszystkie transfery przed obozem, a mimo to nie potrafił wygrać nawet jednego meczu. Po porażce w 70. derbach Łodzi został zwolniony, a jego miejsce zajął dotychczasowy asystent Marcin Matysiak. Jemu sztuka wygrywania udało się już w trzecim meczu. Zwycię-

stwo 3:1 z Puszcą Niepołomicze może popchnąć zespół do zdobywania punktów, ale wątpliwe, żeby pozwoliło zapewnić utrzymanie.

Kolejne kroki

Wydaje się, że właściciele klubu wyciągnęli wnioski. Tomasz Salski i Dariusz Melon mają w tym momencie tyle samo akcji ŁKS-u. Włodarze zdecydowali się na zatrudnienie Roberta Grafa jako odpowiedzialnego za pion sportowy. Odpowiada on m.in. za budowanie Rakowa Częstochowa, co może zwiastować dobre czasy dla łodzian. Oczywiście nie można oczekiwać szybkich efektów – układanie kadry trwa. Dodatkowo nie wiadomo, kto poprowadzi zespół w przyszłym sezonie. Przez media przewinęło się już kilka nazwisk, ale nie jest wykluczone, że w przypadku dobrych wyników zarząd postanowi pozostawić na ławce Matysiaka.

Finanse

O ile w sferze sportowej w ŁKS-ie dzieje się źle, o tyle w tabelkach w Excelu jest coraz lepiej. O przyszłości rodziny Płatków już prawie nikt nie pamięta. Pozwolił o nich zapomnieć Dariusz Melon, który w krótkim czasie zainwestował w klub kilka milionów złotych, co umożliwiło zakup nowych piłkarzy oraz pozbycie się zaległości finansowych wobec byłych zawodników. Wszystko wskazuje na to, że budowa nowego ŁKS-u przynajmniej pod tym względem będzie znacznie łatwiejsza.

PB

OGŁOSZENIA MIEJSKIE

PREZYDENT MIASTA ŁODZI

informuje, że w dniach od 28 lutego 2024 r. do dnia 20 marca 2024 r. zamieszczony jest na tablicach ogłoszeń Urzędu Miasta Łodzi, stronie internetowej Urzędu Miasta Łodzi oraz na stronie internetowej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi wykaz nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa położonych w Łodzi w obrębie G-25 przy ul. Pryncypalnej 141, ul. Pryncypalnej 143, oznaczonych jako działki nr 294/16 i 295/3, uregulowanych odpowiednio w księdze wieczystej nr LD1M/00013945/4 oraz LD1M/00004335/9, przeznaczonych do wydzierżawienia w drodze bezprzetargowej do lat 3.

FOT.: LODZ.PL, MAT. PRAS.

SIATKÓWKA

DERBY ŁODZI W ĆWIERĆFINALE

Przed ostatnią kolejką sezonu zasadniczego wiadomo już, że w ćwierćfinałowej fazie play-off czekają nas siatkarskie derby Łodzi. W tym sezonie raz wygrały Budowlane, raz ŁKS. Jak będzie tym razem?

ŁKS Commercecon w przedostatniej kolejce sezonu zasadniczego grał we własnej hali z UNI Opole. Łodzianki były faworytkami i zgodnie z oczekiwaniami wygrały mecz, jednak nie bez problemów. Wiewióry przegrały pierwszego seta, ten zimny prysznic podziałał bardzo dobrze i trzy następne partie padły łupem gospodyń. Ligowa forma podopiecznych Alesandro Chiappiniego jest niemal bez zarzutu. Pięć zwycięstw w pięciu ligowych meczach pokazuje, że forma przed decydującą fazą

sezonu jest na odpowiednim miejscu.

Kryzys

W obozie Budowlanych Łódź nastroje są znacznie gorsze. Maciej Biernat zwracał uwagę na słabą atmosferę w szatni oraz złe zachowania na boisku. Kolejny raz wyszło to w meczu z #Volley Wrocław. Druga ligowa porażka z rzędu bez choćby jednego zdobytego seta pokazuje, że trudności w zespole nie są tylko przejściowe. Ostatnią szansą na podreperowanie humorów przed ćwierćfinałem z ŁKS-em będzie mecz z BKS-em Bielsko-Biała. Nie będzie to łatwe, bo bielszczanki są wyżej notowanym zespołem i również będą chciały wejść do fazy play-off ze zwycięstwem. **PB**

ZMARNOWANA SZANSA

W miniony weekend zawodnicy AZS-u PŁ Cochise Burger mogli sobie zapewnić miejsce w fazie play-off Ekstraligi Unihokeja Mężczyzn. Niestety, łodzianie pokpił sprawę i przegrali 3:5 wyjazdowe starcie z przedostatnią w tabeli Błyskawicą Niechanowo. O ich dalszym losie zadecyduje starcie z drużyną KS Gorący Potok Szarotka Nowy Targ.

Przed ostatnią kolejką rundy zasadniczej miejsca w strefie medalowej mają zapewnione trzy ekipy: UKS Bankówka Zielonka (39 pkt.), SKS Olimpia Łochów (33 pkt.) oraz Johnny-Bros Olimpia Osowa Gdańsk (21 pkt.). Do obsadzenia pozostało więc jeszcze jedno miejsce, o które walczą gracze z Łodzi i Nowego Targu. W 13 dotychczasowych kolejkach obie ekipy zgromadziły po 18 pkt. Przed kluczowym meczem w nieco lepszej sytuacji są łodzianie, którzy w pierwszej rundzie zwyciężyli 4:3 i w tabeli zajmują aktualnie czwarte miejsce. Dodatkowym atutem Akademików jest to, że spotkanie rewanżowe zostanie rozegrane w Łodzi. Konfrontacja w hali MOSiR

przy ul. Małachowskiego rozpocznie się w sobotę, 16 marca o godz. 12:00. Zwycięzca w pierwszej rundzie play-off zmierzy się z Bankówką, natomiast dla pokonanego sezon się zakończy. Do najważniejszego meczu sezonu łodzianie i nowotarżanie przystępują, mając za sobą po dwie porażki z rzędu. W 12. serii spotkań AZS PŁ Cochise Burger przed własną widownią uległ 6:9 liderowi, a w następnej serii zaliczył nieudany wyjazd do Czerniejowa, gdzie musiał uznać wyższość Błyskawicy. Drużyna z Nowego Targu po przegranej 3:5 z Olimpią Łochów poległa 3:9 w starciu z Bankówką. Kto więc przerwie złą passę, ten będzie się cieszył z awansu do czołowej czwórki Ekstraligi Unihokeja Mężczyzn. **MD**

ŁÓDZKA POGODYNKA

ŚRODA

7°C

Imieniny obchodzą:
Eugenia, Róża,
Wiktor, Agnieszka,
Jordan, Łucja

06.03

CZWARTEK

8°C

Imieniny obchodzą:
Eugeniusz, Tomasz,
Bazyli, Felicyna,
Nadmir, Paweł

07.03

NARODZINY
MISIA USZATKA

KARTKA Z KALENDARZA

6 marca 1957 r. po raz pierwszy na kartkach książki Czesława Janczarskiego pojawił się Miś Uszatek, ulubiony bohater bajek dla dzieci.

Czesław Janczarski, „literacki ojciec” Misia Uszatka i jedna z pierwszych książeczek o jego przygodach, wydana w 1960 r.

Dziś bardziej jest znany z lalkowego serialu animowanego, realizowanego w łódzkim Studiu Małych Form Filmowych Se-Ma-For od 1975 r. Powstały w sumie 104 odcinki 10-minutowych filmów, które były nieprzerwanie emitowane w TVP do 1987 r.

Sympatyczny Miś Uszatek skradł serca nie tylko polskich dzieci, bo był również wyświetlany za granicą w 20 krajach świata, nawet w Japonii. Menica Polska, na zlecenie jednej z wysp w Nowej Zelandii, wybiła 8 tys. monet jednodolarowych z podobizną misia i jego kolegów dla upamiętnienia bo-

haterów bajek emitowanych w tym kraju.

Uszatek narodził się w 1957 r., więc był towarzyszem dzieciństwa wielu już pokoleń Polaków, choć początkowo na kartkach książeczek i czasopisma dla dzieci „Miś”, którym kierował właśnie Czesław Janczarski. Oprawę graficzną i rysunkowe postaci stworzył Zbigniew Rychlicki, który pracował również przy produkcji animowanego serialu. Miś Uszatek ma dla Łodzi szczególne znaczenie, bo stał się on swoistym ambasadorem i promotorem naszego miasta. 24 października 2009 r. przy ul. Piotrkowskiej 87 stanęła figurka sympatycznego misia wykonana z brązu. Waży 60 kg i ma około metra wysokości, a pomnik ten zapoczątkował szlak „Łódź Bajkowa”. Sam Uszatek stał się maskotką miasta i pojawił się na wielu promocyjnych gadżetach.

agr

Rodzinne miasto

Pośród wielu domowych sprzętów, przedmiotów, rzeźb, obrazów, fotografii przekazanych przez prof. Jana Karskiego do Muzeum Miasta Łodzi, zwraca uwagę portret jego żony Poli Nireńskiej, wybitnej tancerki i choreografki, którą poślubił w 1965 r. Ekspre-syjny obraz w czerwieni namalował Eliaszk Kanarek, absolwent warszawskiej ASP, który w marcu 1939 r. wyjechał do Stanów Zjednoczonych.

Pola urodziła się w Warszawie 28 lipca 1910 r. Ukończyła prestiżową szkołę tańca Mary Wigman w Dreźnie i w latach 30. XX w. jako solistka występowała w Europie i w USA, gdzie osiadła w 1939 r. Od lat 50. prowadziła własną szkołę tańca i zajmowała się fotografią. Jej rodzice przed wojną wyemigrowali do Palestyny, ale większość członków rodziny zginęła w Holokauście. Bagaż życiowych doświadczeń i wrażliwość doprowadziły artystkę do samobójstwa 25 lipca 1992 r. w domu w Bethesda pod Waszyngtonem, gdzie mieszkała z Janem. Karski po śmierci żony ustanowił nagrodę jej imienia, przyznawaną autorom publikacji poświęconych Żydom w polską kulturę. agr

Portret Poli Nireńskiej ze zbiorów MMŁ

POLA
ŁAWKA
JANA
KARSKIEGO

KRYMINAŁKI

ZNAD ŁÓDKI

ŁOWY NA POLICMAJSTRA

Rewolucyjne wrzenie po wydarzeniach 1905 r. nie wygasło od razu, a w kolejnym roku nastąpiła intensyfikacja działań bojowych PPS-u. W całym Królestwie Polskim przeprowadzono akcję napadów rabunkowych w celu uzyskania pieniędzy na działalność bojową, próbowano także zamachów na carskich dygnitarzy. Do historii przeszła „krwawa środa” 15 sierpnia 1906 r., kiedy to przeprowadzono serię zamachów w kilku miastach. Akcją w Łodzi kierował F. Lipiński. Pod jego dowództwem grupa kilkudziesięciu bojowników zaatakowała bombami III cyrkuł policyjny na rogu ul. Rozwadowskiej i ul. Spacerowej. Zginęło dwóch żołnierzy, a kilku odniosło rany. Dokonywano również systematycznych napadów na carskie patrole.

Strzelanina na ulicach trwała przez cały dzień, śmierć poniosło siedem osób, a wiele zostało rannych.

Celem ataków bojowców stał się policmajster Hilary Chrzanowski, gorliwy egzekutor dekretów o stanie wojennym. Wiele grup liczyło na wzrost znaczenia, gdyby udało się zabić szefa łódzkiej policji. Najbliżej tego celu był Jan Kwapiński (prezydent Łodzi w 1939 r.) z PPS-u Frakcji Rewolucyjnej. Powóz ostrzelano, a następnie wrzucono do niego bombę na kolana policmajstra, lecz ta nie wybuchła. Drugi ładunek eksplodował pod tylną osią, ale odłamki poraniły tylko woźnicę i dragona. Policmajster Chrzanowski wkrótce zrezygnował ze służby, nie mogąc znieść psychicznego napięcia, spowodowanego polowaniem na jego osobę. agr

ŁÓDŹ.pl
DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

Kolejne wydanie w piątek
8 marca

GALERIA ŁÓDZKICH KAMIENIC I DETALI

Detale architektoniczne neorenesansowego pałacu Gustawa Schreera przy ul. Narutowicza 48, zbudowanego w latach 1893–1894

ŁÓDZKIE GAWĘDY

Na początku XX w. w Łodzi budowano rocznie ok. 220 piętrowych domów mieszkalnych. Bywały lata, że rocznie zatwierdzano nawet 800 projektów!

Nowe domy na ul. Piotrkowskiej miały wysokie piętra i obszerne pokoje. Już na początku inwestycji właściciel podpisywał umowę o najem z przyszłymi lokatorami. Właściciele kamienic często się zmieniali, a niektórzy sprzedawali dom już po roku z 50-procentowym zyskiem. Ceny domów i mieszkań szybko rosły, a wysokie czynsze zachęcały do lo-

DEWELOPERZY
SPRZED WIEKU

kowania kapitału w budowę kamienic. W 1893 r. roczne komorne za jednopokojowe mieszkanie przy ul. Piotrkowskiej na odcinku do ul. Nawrót wynosiło 200 rubli, od ul. Nawrót do Górnego Rynku – 125 rubli, zaś czteropokojowego mieszkania – 800 i 500 rubli. Przykładowo w domu Hiellego i Dittricha (ul. Piotrkowska 6), w którym były wanny i ubikacje, trzypokojowe mieszkanie z kuchnią na III piętrze kosztowało 550 rubli, zaś w domu Ludwika Kellera (ul. Piotrkowska 243) – 200 rubli rocznie.

W końcu XIX w. pojawiały się w Łodzi coraz bardziej okazałe i luksusowe kamienice, jak choćby ta przy ul. Piotrkowskiej 56, która kilkakrotnie zmieniła właścicieli

W 1897 r. wystąpił w Łodzi kryzys budowlany. Przy ul. Piotrkowskiej połowianieruchomości była obciążona pożyczkami Łódzkiego Towarzystwa Kredytowego, często zdarzały się licytacje domów, a na hipotekach ciążyły długie prywatne.

W niespokojnych latach 1905–1908 niemal zaprzestano budowy domów i brakowało mieszkań, a wielu osiedlających się w Łodzi zamożnych ludzi musiało w oczekiwaniu na lokum mieszkać z rodzinami w hotelach. Dopiero po 1909 r. wróciła koniunktura w budownictwie. agr